

XVI. PHẨM BÁT TƯ NGHÌ ĐẰNG

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc trọng đại nên xuất hiện ở thế gian. Vì việc không thể nghĩ bàn nên xuất hiện ở thế gian. Vì việc không thể cân lường nên xuất hiện ở thế gian. Vì việc không số lượng nên xuất hiện ở thế gian. Vì việc không gì sánh bằng nên xuất hiện ở thế gian?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Đúng như lời ông nói. Thiện Hiện! Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc trọng đại nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều vì cứu vớt tất cả hữu tình nên không lúc nào lia bỏ việc trọng đại. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện! Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc không thể nghĩ bàn nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện! Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc không thể cân lường nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh, của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có loài hữu tình nào có thể cân lường nổi. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện! Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc không số lượng nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có người nào có thể thật biết được số lượng. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Thiện Hiện! Thế nào là Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc không gì sánh bằng nên xuất hiện ở thế gian? Nghĩa là Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không có người nào có thể ngang hàng, hưởng hồ

có người hơn được. Bát-nhã ba-la-mật-đa thâm sâu vì việc này nên xuất hiện ở thế gian.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Chỉ Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh của chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không có số lượng, không gì sánh bằng, ngoài ra còn có pháp nào khác nữa không?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Chẳng những Phật tánh, Như Lai tánh, tự nhiên giác tánh, trí nhất thiết tánh của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng mà còn có pháp khác cũng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng. Pháp đó là sắc, thọ, tưởng, hành, thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng cũng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng. Như vậy, tất cả pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng. Đối với tất cả pháp trong tánh chơn thật, tâm và tâm sở đều bất khả đắc. Vì sao? Vì sắc cho đến thức không thể thiết lập nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng. Cho đến trí nhất thiết tướng không thể thiết lập, nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện liền bạch Phật:

- Do nguyên nhân nào mà sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều không thể thiết lập, nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng vì không có tự tánh nên không thể thiết lập. Do không thể thiết lập nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Do nhân duyên nào mà sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều là không có tự tánh?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Vì đối với sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng mà suy nghĩ, cân lường, đếm số lượng, hoặc so sánh tánh bình đẳng hay không bình đẳng đều bất khả đắc.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

- Do nhân duyên nào mà sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng nếu nghĩ bàn, cân lường, số lượng, tánh bình đẳng hoặc không bình đẳng đều bất khả đắc?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Tự tánh sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng, vì tự tánh Không.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vì sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều bất khả đắc, nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Nhân duyên nào sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều bất khả đắc, nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng vì không hạn lượng nên bất khả đắc. Vì bất khả đắc nên không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

- Do nguyên nhân nào sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều là không hạn lượng nên bất khả đắc?

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Vì sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng nên không hạn lượng, vì không hạn lượng nên đều bất khả đắc.

Lại nữa, Thiện Hiện! Ý ông thế nào? Trong sắc cho đến thức, nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng, thì sắc cho đến thức nói rộng cho đến trí nhất thiết tướng là khả đắc chăng?

Thiện Hiện bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Chẳng khả đắc.

Phật dạy:

- Thiện Hiện! Đúng vậy! Đúng vậy! Do nhân duyên này nên tất cả pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Vì tất cả pháp đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng, nên Phật

pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cũng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn vì diệt nghĩ bàn, không thể cân lường vì diệt cân lường, không số lượng vì diệt số lượng, không gì sánh bằng vì diệt sánh bằng. Do đó nên tất cả pháp không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn vì vượt qua nghĩ bàn, không thể cân lường vì vượt qua cân lường, không số lượng vì vượt qua số lượng, không gì sánh bằng vì vượt qua sánh bằng. Do đó nên tất cả pháp cũng không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Không thể nghĩ bàn là chỉ có khái niệm không thể nghĩ bàn. Không thể cân lường chỉ là khái niệm không thể cân lường. Không số lượng chỉ là khái niệm không số lượng. Không sánh bằng chỉ là khái niệm không sánh bằng. Do nhân duyên này nên Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Không thể nghĩ bàn ấy như hư không không thể nghĩ bàn. Nói rộng cho đến không sánh bằng như hư không không gì sánh bằng. Do nhân duyên này nên Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Thiện Hiện nên biết! Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp, Thanh văn, Độc giác, thế gian, trời, người, A-tu-la v.v... của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, cân lường, số lượng, sánh bằng. Do nhân duyên này nên nói Phật pháp, Như Lai pháp, tự nhiên giác pháp, trí nhất thiết pháp của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đều không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng.

Khi Phật thuyết phạm không thể nghĩ bàn, không thể cân lường, không số lượng, không gì sánh bằng này, trong chúng có năm trăm Bì-sô không còn lậu hoặc, tâm được giải thoát. Lại có hai ngàn Bì-sô-ni cũng không còn các lậu hoặc, tâm được giải thoát. Lại có sáu vạn Cư

sĩ nam ở trong các pháp xa lìa trần cấu, đạt được pháp nhãn tịnh. Lại có ba vạn Cư sĩ nữ cũng ở trong các pháp xa lìa trần cấu, đạt được pháp nhãn tịnh. Lại có hai ngàn Đại Bồ-tát được Vô sanh pháp nhãn, được thọ ký làm Phật trong Hiền kiếp.